

– Det är lätt att känna att man inte kan påverka något när det gäller miljön, men att odla ekologiskt är verkligen ett sätt att påverka! Det är så konkret. Inget smakar ju heller så gott som det man odlat själv. Det menar Jessica Dubois (till vänster) som är en del av kooperativet Tillsammansodlingen.

Gemensam sak ger odlingsglädje

Mycket grönsaker, stor gemenskap och en insats för miljön. På kooperativa Tillsammansodlingen utanför Göteborg har ett 40-tal storstadsmänniskor funnit en plats att odla både själen och ekologiska grönsaker.

Jessica Dubois står i plåtskjulet och sköljer plocksallat. Om en timme öppnar kooperativet sin gårdsförsäljning av olika grönsaker och det gäller att få allt i ordning.

– Vi väntar väl ingen jättestormning, men det brukar komma en del folk. Försäljningen av överskottet av grönsaker är ett sätt att få in lite pengar eftersom vi har en del omkostnader för till exempel fröer, el, vatten och redskap.

Tillsammansodlingen kom igång 2010 och Jessica blev medlem i slutet av säsongen.

– Jag kände ett starkt behov av att odla, säger hon med ett brett leende. Eftersom jag bor i lägenhet kollade jag upp möjligheten att få tag i en odlingslott, men det var så långa köer. Hit var det bara att komma.

ODLINGEN LIGGER I UTKANTEN av Mölndal, egentligen inte särskilt långt från den brusande motorvägen. Ändå råder ett idylliskt lugn bland bärbuskar och grönsaker.

– Här finns härliga människor som har samma intresse som jag – att odla. Odling är ett bra sätt att få lite ro i kroppen. Jag är väldigt lättstressad, men här kan man ta det i sitt tempo. Det är en go känsla här, bra för hälsan, tycker Hjärdis Samuelsson.

DENNA DAG ÄR DET ETT par av medlemmarna som ansvarar för gårdsförsäljningen, de andra tar tag i annat som måste fixas. Framför allt handlar det just nu om att rensa – och skörda. Kooperativet arrenderar sammanlagt två hektar mark av Mölndals kommun, själva odlingen omfattar i dagsläget cirka 3000 kvadratmeter. På markerna har det varit grönsaks- och bärödling under lång tid, men de senaste åren – innan Tillsammansodlingen tog över, har en stor del av marken legat obrukad berättar kooperativets ordförande Paul Nilsson.

– Där borta där det växer sly var det till exempel bärödling förut, säger han och pekar bort mot kanten

GARDSFOR

Potatis
 Betor
 Zucchini
 Squash
 Gul lök
 Mangold
 Sallad
 NZ

Tillsammansodlingen är från början ett initiativ inom Omställning Göteborg. Föreningen har omkring 45 medlemmar. Vissa har stor odlingskunskap, andra mindre. Kooperativet arrenderar mark av Mölndals kommun, marken har tidigare arrenderats i många år av en lokal bär- och grönsaksodlare vid namn Rune Johansson. Tillsammansodlingen är KRAV-certifierad. Överskottet av bär och grönsaker säljs dels via gårdsförsäljning, dels till den ekologiska dagligvaruhandeln FRAM i Göteborg.

av arrendet.

– Vi har en massa tankar för framtiden, det är lätt att bli exalterad, men det får inte bli mer än vi orkar med, fortsätter han.

För de cirka 45 medlemmarna i kooperativet saknas inte jobb. Det myckna regnandet de senaste somrarna har exempelvis ställt till en del problem och nu funderar man på hur man ska tackla det. Vissa delar av marken är mycket blöt.

KOOPERATIVETS ODLINGSGRUPP, där Christian Gustafsson ingår, har ansvaret för att se till att skörden blir så

bra som möjligt. Gruppen beslutar vad som ska odlas och vilka odlingstekniker som lämpar sig bäst. Den här säsongen har man bland annat börjat experimentera med upphöjda bäddar, vilket är en fördel när det är blött. Täckodling har också testats men täckmaterialet drog tyvärr till sig sniglar så nu finns tankar på att bygga en snigelbarriär för att

”Det är så lätt att känna att man inte kan påverka något när det gäller miljön, men att odla ekologiskt är verkligen ett sätt att påverka!”

Jessica Dubois

kunna prova igen. Jorden i området är dock riktigt bra – under många år har stora mängder stallgödsel plöjts ned av Rune Johansson som brukat marken under de senaste trettio åren.

– Vi hämtar gödsel från en gård i närheten men jobbar mot att bli mer självförsörjande på organiskt material och växtnäring, bland annat genom odling av grüngödslingsgrödor som berikar marken, berättar Christian. Vi slår även grüngödslingsgrödorna ett par gånger om året och använder i våra komposter och som täckmaterial runt bärbuskarna.

KOOPERATIVET HAR INGA KRAV att medlemmarna måste jobba si och så många timmar i veckan. Är man på

Att äta bra ekologisk mat är en av drivkrafterna för Paul Nilsson, ordförande i föreningen, och Hjördis Samuelsson.

plats är det fritt fram att ta med sig grönsaker och bär för hushållsbehov. Ju mer man jobbar, ju bättre ”betalt” blir det alltså. En gemensam nämnare för medlemmarna är att de har ett genuint intresse för miljöfrågor och vill dra sitt strå till stacken genom att äta ekologiskt. Framför allt är själva

odlandet i sig något de älskar. Men precis som namnet antyder handlar Tillsammansodlingen också om gemenskap. Bland de långa raderna av hallonbuskar och vaxbönor finns också tid att prata och umgås.

– Kooperativet när många delar av mig, både själsligt och kroppsligt. Man gör en insats för miljön och framtiden, får nya vänner, frisk luft och motion. Och mycket grönsaker, ler Christian.

TEXT: MARIA LARSSON
 FOTO: DEVIS BIONAZ

Det finns ingen klar arbetsfördelning, utan principen är att ju mer du jobbar, desto mer får du skörda.

Täckodling

Täckodling är något som Tillsammansodlingen tillämpar på bärbuskarna. Det innebär helt enkelt att den öppna jorden täcks av till exempel gräsklipp, halm eller löv. Fördelarna är att jorden tillförs näring, mullhalten ökar och att fukten behålls i jorden. Dessutom får ogräset inte fäste lika lätt. Maskar trivs under "täcket", vilket också är bra för jordens struktur. Risken finns dock att även sniglar trivs bra.

Grüngödsling

Tillsammansodlingen odlar grüngödsling på ett av skiftena i växtföljden, den flyttas varje år. Grödan förbättrar jordens struktur och tillför näring. Rötterna tränger ned och luckrar upp marken och drar även upp näring. Ogräs försvagas dessutom och de ogräs som ändå växer i grüngödslingen kan hindras från att blomma genom avslag-

ning av grüngödslingen. Grüngödslingsgrödan plöjs/grävs ned i jorden innan den går i frö, antingen sent på hösten eller våren. Då grönmassan förmultnar ger den jorden extra näring. Grüngödslingsgrödan kan också användas som täckmaterial. Exempel på bra grüngödslingsgrödor är klöver, rajgräs, fodervickler och lupiner.

